

T.C.
BAŞBAKANLIK
GÜNEYDOĞU ANADOLU PROJESİ
BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI

MARDİN

SOSYO-EKONOMİK PROFİLİ

AGUSTOS 1997
ANKARA

T.C.
BAŞBAKANLIK
GÜNEYDOĞU ANADOLU PROJESİ
BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI

MARDİN

SOSYO-EKONOMİK PROFİLİ

T.C. BAŞBAKANLIK GAP BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI DOKÜMANTASYON BİRİMİ	
YER NO	76-B
DEMİRBAŞ NO	4936

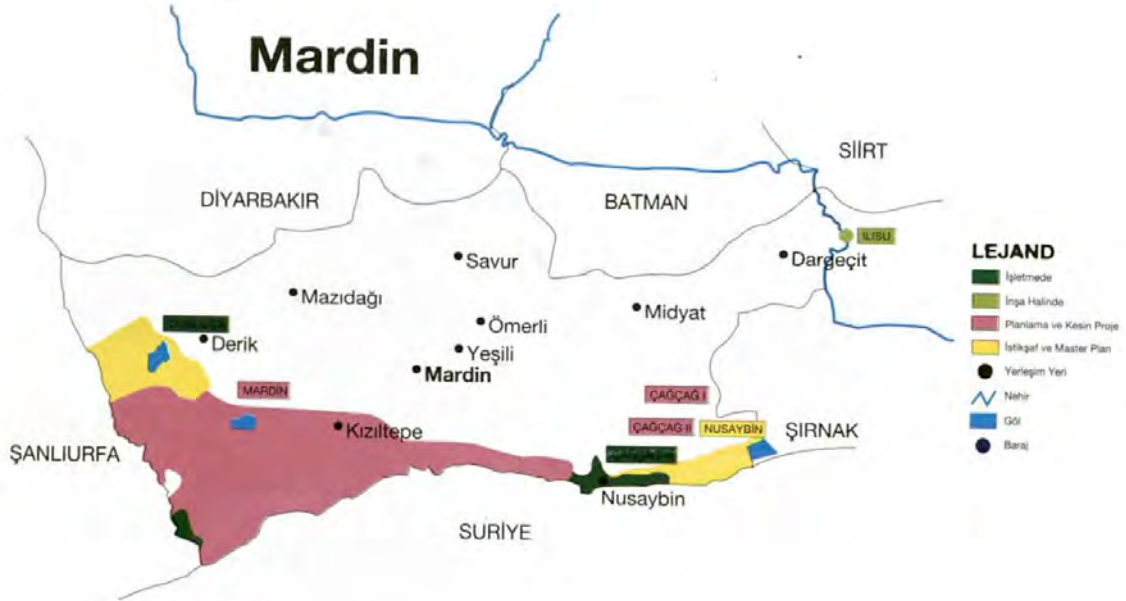
AĞUSTOS 1997
ANKARA

İÇİNDEKİLER

1. Ülke ve Bölge'deki Yeri	7
2. Fiziki Yapı - Çevresel Kaynaklar	7
2.1. Su ve Toprak Kaynakları Potansiyeli	9
2.2. Hidroelektrik Enerji Potansiyeli	11
2.3. İçme ve Kullanma Suyu	11
2.4. Taşkın Kurutma ve Islah Tesisleri	11
3. Demografik Yapı	12
4. Göç Hareketleri	13
5. İktisadi Faal Nüfus	14
6. Fiziksel Altyapı	15
6.1. Ulaşım Sistemleri	15
6.2. Kentel Altyapı Durumu	16
6.3. Kırsal Altyapı Durumu	18
6.4. Organize Sanayi Bölgesi ve Küçük Sanayi Siteleri	18
6.5. Toplu Konut Alanı	20
7. Sağlık Hizmetleri	20
8. Eğitim Altyapısı ve Eğitim Düzeyi	21
9. Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Sıralaması	21
10 Güneydoğu Anadolu Projesi ve Mardin	22
10.1. Mardin-Ceylanpınar Ovaları Sulaması	22
10.2. İllusu Projesi	22
11. 1997 Yılı Yatırımları	22
12. GAP İdaresi Faaliyetleri	24
13. İlin Belli Başlı Sorunları	30

Mardin

MARDİN

1. ÜLKE VE BÖLGE'DEKİ YERİ

Mardin İli 8.891 km² lik yüzölçümü ile GAP alanı içerisinde yaklaşık % 12'lik bir yer işgal etmektedir.

Mardin İli doğusunda Siirt, batısında Şanlıurfa, kuzeyinde Diyarbakır ve Siirt, güneyinde ise Suriye ve Irak ile komşudur.

2. FİZİKİ YAPI ÇEVRESEL KAYNAKLAR

Yüksekliği hiçbir kesimde 1.500 metreyi aşmayan Mardin İli topraklarının büyük bölümü orta yükseklikteki bir eşik alanın üstünde yer alır. Mardin-Midyat Eşiği adıyla anılan bu engebeli alan doğuda Dicle Nehri vadisinden batıda Karacadağ'a

kadar uzanır. Mardin–Midyat Eşiği'nin kuzeydoğusunda yer alan Akçadağ 1 416 metreye ulaşan yükseltili ile İlin en yüksek noktasıdır.

Bağlıca, Savur ve Habur çayları Dicle Nehri'ne, Büyükdere, Gümüş Çayı ve Çağçağ Suyu ile Fırat Nehri'ne katılan akarsulardır.

Doğuda Dicle Nehri, batıda ise Büyükdere, İlin doğal sınırlarını oluştururlar.

Mardin İli'nde kışları soğuk ve yağışlı, yazları çok sıcak ve kurak geçen karma iklimi hakimdir.

DSİ X. Bölge Müdürlüğü yayınlarında yer alan Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü (KHGM) etüt sonuçlarına göre Mardin İlinin tarıma elverişli toprakları toplam yüzölçümünün % 42'sini oluşturmaktadır. Çayır ve meraların toplam alan içindeki payı % 32, orman ve fundalık arazinin payı ise % 23'tür. GAP Bölgesi'nde tarıma uygun arazinin oranı % 45, çayır ve meraların oranı % 31, orman ve fundalık arazininki ise % 20'dir. Türkiye genelinde bu oranlar sırasıyla % 37, % 28 ve % 30'dur.

2.1. Su ve Toprak Kaynakları Potansiyeli

Genel Bilgiler

Yüzölçümü	8 891 km ²
Rakım	815 m
Yıllık Ortalama Yağış	580 mm
Ortalama Akış Verimi	3.69 l/s/km ²
Ortalama Akış/Yağış Oranı	0.20

2.1.1. Su Kaynakları Potansiyeli

Yerüstü Suyu Toplamı	1 005 hm ³ /yıl
• Dicle Havzası'ndan	590 hm ³ /yıl
• Fırat Havzası'ndan	415 hm ³ /yıl
Yeraltı Suyu	26 hm ³ /yıl
Toplam Su Potansiyeli	1 031 hm ³ /yıl
Dicle Nehri Akışı	15 240 hm ³ /yıl
Toplam Su Akışı	15 240 hm ³ /yıl
Baraj Rezervuar Yüzeyleri	223 ha
• Derik-Dımluca Barajı	223 ha
• İlisu Barajı	—
Gölet Rezervuar Yüzeleri	123 ha
• Yıldız-Arbete Göleti	81 ha
• Derik-Serifbaba Göleti	42 ha
Akarsu Yüzeyleri	670 ha
• Dicle Nehri	200 ha
• Çağcağ Suyu	72 ha
• Zerkan Suyu	78 ha
• Buğur Çayı	110 ha
• Hafik Çayı	12 ha
• Göksu Çayı	47 ha
• Seyhan Çayı	34 ha
• Pamuklu Çayı	75 ha

2.1.2. Toprak Kaynakları Potansiyeli ve Kullanım Şekli

KHGM Etüt Sonuçları

• Tarıma Elverişli Arazi	:	361 824 ha (% 42)
• Çayır-Mera	:	272 615 ha (% 32)
• Orman-Fundalık	:	198 143 ha (% 23)
Sulanabilir Arazi	:	357 720 ha

DSİ Etüt Sonuçları

• Etüt Edilen Arazi	:	227 445 ha
• Sulamaya Elverişli Arazi	:	224 358 ha (% 63)
• Ekon. Olarak Sulanabilir	:	188 416 ha (% 53)

DSİ Sulamaları

Ön İnceleme (İstikşaf) ve

Master Planı Tamamlanan : 4 407 ha

• Nusaybin-Cizre-İdil Projesi : 4 407 ha

Planlaması Tamamlanan : 172 918 ha

• Aşağı Fırat Projesi (Derik-Dumluca ve Yıldız Arbet Hariç) : 145 847 ha

• Nusaybin Depolaması : 9 170 ha

• Hilvan-Siverek Projesi : 17 901 ha

• Küçük Su İşleri : —
(Gölet ve Yerüstü Sulamalar)

Kesin Projesi Tamamlanan : —

İnşa Halinde Olan : —

İşletmede Olan Projeler : 11 841 ha

• Nusaybin Çağ-Çağ Projesi : 8 600 ha (brüt) 6 900 ha (net)

• Derik-Dumluca Barajı : 1 860 ha

• Küçük Su İşleri (2 gölet) : 631 ha

İl Toplamı : 188 166 ha

Diğer Sulamalar

- Kooperatif Sulamaları (YAS) : 250 ha (brüt) 235 ha (net)
- KHGM Sulamaları : 1 483 ha (brüt) 1 410 ha (net)
- Halk Sulamaları : 10 401 ha (brüt) 10 200 (net)

Diğer Sulamalar Toplamı : 12 134 ha (brüt)

İl Genel Sulamalar Toplamı : 200 550 ha

2.2. Hidroelektrik Enerji Potansiyeli

Etüd Prog. Yer alan veya İleriki
Yıllarda Ele Alınacak Olan

• Çağaç 1 ve II : 4 MW 33 GWh/yıl

Planlama ve Kesin Pr.
Tamamlanan

İnşa Halinde Olan

İşletmede Olan

• Çağaç III : 14 MW 42 GWh/yıl

İl Hidroelektrik Enerji Top. : 18 MW 75 GWh/yıl

İl Enerji Toplamı : 18 MW 75 GWh/yıl

2.3. İçme ve Kullanma Suyu

İller Bankası tarafından yürütülmektedir.

2.4. Taşkın, Kurutma ve İslah Tesisleri

Planlama ve Kesin Pr. Tamamlanan : 9 adet, 2 tesis.

İnşa Halinde Olan

1996 Yatırım Programında olan

Midyat İlçe Mrk. Taşkın Koruma : 2 adet, 2 meskun mahal

İl Toplamı : 5 adet, 2 tesis, 2 meskun mahal

3. DEMOGRAFİK YAPI

Mardin İli'nin 1985 yılı nüfusu 652 069'dur. Batman'ın daha önce Mardin'e bağlı yerleşim birimlerini alarak il olması sonucu, Mardin İli'nin nüfusu 1990 genel nüfus sayımında 557 727 olmuştur. Toplam

nüfusun 249 032'si il ve ilçe merkezlerinde, 308 695'i ise bucak ve köylerde yaşamaktadır. Yani kent nüfusu toplam nüfusun yaklaşık % 45'ini oluşturmaktadır. Bu oran GAP Bölgesi için % 55,6, Türkiye genelinde ise % 59'dur.

İlçe Adı	Nüfusu (1990)	Şehir Nüfusu	Köy Nüfusu	Yüzölçümü (km2)	Nüfus Yoğunluğu
Merkez İlçe	83 863	53 005	30 858	795	105
Dargeçit	31 436	10 079	21 357	494	64
Derik	45 983	13 201	32 782	1 367	34
Kızıltepe	130 639	60 134	70 505	1 403	93
Mazıdağı	30 276	9 526	20 750	869	35
Midyat	72 929	29 569	43 360	1 083	67
Nusaybin	85 448	49 671	35 777	1 177	73
Ömerli	18 936	7 152	11 784	409	46
Savur	35 832	6 244	29 588	1 049	34
Yeşilli	22 385	10 451	11 934	245	91
İl Toplamı	557 727	249 032	308 695	8 891	63
GAP	5 158 013	2 870 251	2 287 762	75 358	68
Türkiye	56 473 035	33 326 351	23 146 684	774 815	73

Kaynak : DİE, 1990 Genel Nüfus Sayımından Bölünüş

Mardin İlinde 10 ilçe merkezi, 30 belediye, 522 köy ve 304 köyaltı yerleşmesi vardır.

Toplam nüfusun yaklaşık % 55'i köyde yaşamaktadır. GAP genelinde köy nüfusu oranı % 44,4, Türkiye genelinde ise bu oran yaklaşık % 41'dir.

Nüfus yoğunluğuna bakıldığında, kilometrekareye düşen 63 kişi ile Mardin, 68 kişi olan Bölge nüfus yoğunluğu ortalamasının altında kalmaktadır. Türkiye genelinde ise nüfus yoğunluğu 73 kişidir.

Yıllık nüfus artış hızı binde 25,87 ile GAP genelinin (binde 36,22) altında

kalırken, Türkiye genelinin (binde 21.71) üzerinde seyretmektedir.

Mardin İli'nde 1990 yılı itibariyle toplam hanehalkı sayısı 75 316 olup, ortalama hanehalkı büyüklüğü 7.41 kişidir. Hanehalkı sayısı bölge için 758 745, Türkiye genelinde ise 11 188 636'dır. Ortalama hane halkı büyüklüğü ise GAP Bölgesi için 6,79 kişi, Türkiye için 5 kişidir.

Türkiye'de evlenmiş kadın başına ortalama canlı doğan çocuk sayısı 3.70, GAP Bölgesi'nde 4.82 iken, Mardin ilinde 5.14'tür. Toplam doğurganlık hızı ise 5.59 ile hem GAP genelinin (4.37) hem de Türkiye genelinin (2.65) oldukça üzerindedir.

Bebek ölüm hızı Türkiye'de binde 67, GAP Bölgesi'nde binde 66 iken, Mardin İli binde 63 ile bu oranların altında kalmıştır.

Nüfusun yaş gruplarına göre dağılımı incelendiğinde, 0-14 yaş grubu toplam nüfusunun % 49.9'unu, 15-64 yaş arası % 47.1'ini ve 65 ve yukarısı ise % 3'ünü oluşturmaktadır. Bu veriler GAP Bölgesi için sırasıyla % 47.2, % 50.1 ve % 2.7'dir. Türkiye geneli için sırasıyla % 35, % 61 ve % 4'tür.

4. GÖÇ HAREKETLERİ

Ülke düzeyinde 1975-1980 döneminde binde 70 olan iç göç oranları 1980-1985 döneminde binde 65'e düşmüştür. Halbuki Bölge'de bu oran aynı dönemler için binde 41'den binde 44'e yükselmiştir.

1975-1980 dönemi ile 1980-1985 dönemi iç göç oranları karşılaştırıldığında, Mardin İli'nin binde 27'den binde 41'e yükselerek, Bölge'nin diğer illerine göre Şanlıurfa İli ile birlikte (binde 28 – birde 40) en büyük artışı gösterdiği gözlenmiştir. Dış göç oranlarına bakıldığında, Mardin İli 1975-1980 döneminde binde 89 ile Şanlıurfa'nın (binde 90) arkasından en yüksek dış göç oranına sahiptir. Bu oran 1980-1985 döneminde binde 73'lere düşmekle birlikte, yine de söz konusu dönem için Sirt ve Adıyaman'dan sonraki en yüksek orandır.

GAP İdaresi'nce 1994 yılında yaptırılan GAP Bölgesi Nüfus Hareketleri Araştırması sonuçlarına göre GAP içindeki kentlerde göç il ve ilçe merkezleri arasında aşağı yukarı eşit olarak dağılmıştır. İlçe ortalaması % 41.6 ile % 47.8, il ortalaması ise % 37.2 ile % 42 arasında değişmektedir. En çok göç edildiği söylenen merkezlerin başında Gaziantep gelmektedir. Bu İli sırasıyla Adıyaman,

Şanlıurfa, Diyarbakır ve Mardin izlemektedir. GAP dışı merkezlerle birlikte bakıldığında, Adana-Mersin yöresine göç veren GAP illeri Şanlıurfa, Mardin ve Diyarbakır'dır. Göç nedenlerine bakıldığında, Mardinlilerin % 92.1'inin ekonomik nedenlerle göç ettiği söylenebilir.

Geçim sıkıntısı, topraksızlık, işsizlik gibi nedenlerin yanı sıra, bu nedenlerden birkaçını aynı anda söyleyenler de % 92.1'e dahil edilmiştir. Söz konusu araştırmada okumak için, evlilik, daha iyi bir yaşam kurmak vb. sosyal nedenlerle göç eden Mardin-

liler ise % 2.2'dir. Can güvenliği, ağa baskısı gibi siyasi nedenlerle göç edenlerin oranı % 1.4, kan davası, aile bireylerinin daha önce göç etmiş olması gibi kültürel ve ailevi nedenlerden ötürü göç eden Mardinlilerin oranı ise % 4.3'tür.

5. İKTİSADİ FAAL NÜFUS

Mardin ili'nde iktisaden faal nüfus, 1990 yılı verilerine göre 196 750'dir. Bu nüfusun % 42'sini kadınlar oluşturmaktadır. GAP Bölgesi'nde ise iktisaden faal 1 799 014 kişinin % 37'sini kadın nüfus teşkil etmektedir.

İktisadi faaliyet kollarına göre 12 ve yukarı yaştaki faal nüfus (1985 -1990)

İktisadi Faaliyet Kolları	1985	1990
- Ziraat, Avcılık, Ormancılık ve Balıkçılık	192 827	146 346
- Madencilik	578	256
- İmalat Sanayi	4 834	3 874
- Elektrik, Gaz ve Su	36	310
- İnşaat	6 516	5 903
- Toptan ve Perakende Ticaret	8 538	7 081
- Ulaştırma-Haberleşme	6 747	5 173
- Mali Kurumlar, Sigorta vb.	1 090	867
- Toplum Hizmetleri	25 392	26 200
- İyi Tanımlanamamış Faaliyetler	709	740
TOPLAM	247 267	196 750

Kaynak: DİE, GAP II İstatistikleri 1950-1994

1996 yılı itibariyle Mardin İli'nde faaliyette olan işletme: 10 adet un, 2 adet büskivi, 3 adet bulgur, mercimek, şekerleme, süt ürünleri, üç adet karma yağ, 9 adet kütlü pamuk işleme, 2 adet plastik eşya, plastik boru, klima, kolektörü ve su deposudur.

İnşaatı yarım kalmış işletmeler: 4 adet un, bulgur, 2 adet yağ, şekerleme, sür ürünleri, plastik enjektör, 2 adet plastik eşya, deterjan, mermer işleme, 3 adet bakır levha, klima, güneş kolektörü, ziraa aletler, mobilya üretimi ve ağaç işlemedir.

İktisadi faaliyet kollarında 12 ve daha yukarı yaştaki faal nüfusun oransal değişme eğilimi:

İktisadi Faaliyet Kolları	1985 (%)			1990 (%)		
	Türkiye	GAP	Mardin	Türkiye	GAP	Mardin
- Tarım	58.95	70.82	77.98	53.66	67.29	74.38
- Madencilik	0.67	0.20	0.23	0.56	0.17	0.13
- İmalat Sanayi	10.63	4.98	1.95	11.90	5.94	1.97
- Elk., Gaz ve Su	0.11	0.08	0.02	0.34	0.20	0.16
- İnşaat	3.65	3.21	2.64	5.06	4.36	3.00
- Top. ve Per. Tic.	6.73	5.19	3.45	7.93	5.65	3.60
- Ulaştırma-Hab.	3.00	2.47	2.73	3.32	2.46	2.63
- Mali Kur. Sig. vb.	1.89	0.71	0.44	2.32	0.72	0.44
- Toplum Hizmet.	13.85	11.91	10.27	14.30	12.89	13.32
- İy Tanımlanmamış Faaliyetler	0.52	0.43	0.29	0.61	0.32	0.37
TOPLAM	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00

Kaynak: DİE, GAP İ İstatistikleri 1950-1994

6. FİZİKSEL ALTYAPI

6.1. Ulaşım Sistemleri

6.1.1. Karayolları

Mardin İli'nde, 1996 yılı itibariyle 676 km devlet ve il yolu mevcuttur.

Devlet ve il yollarının 607 km'si asfalt (% 89.8) ve 40 km'si (% 5.9) stabilize. Bu oranlar GAP Bölgesi'nde sırasıyla % 78.4 ve % 10.6'dır.

1995 yıl sonu itibariyle ilde bulunan köy yolu uzunluğu 3 922 km'dir.

6.1.2 Demiryolu

GAP Bölgesi'nde iki ana demiryolu hattı vardır. Büyük kentlerden sadece Gaziantep, Diyarbakır ve Batman demiryolundan doğrudan yararlanabilmekte; Mardin, Sirt, Şanlıurfa ve Adıyaman kentleri demiryolu hattından 10-50 km uzaklıkta kalmaktadır.

6.1.3. Boru Hattı Şebekesi

Ülkemizde ham petrol boru hatlarının Yumurtalık-Kırıkkale hattı dışında kalanları GAP Bölgesi'nden geçmektedir. Bölge'den geçen boru hatları şunlardır:

1. Irak-Türkiye (641 km)
2. Irak-Yumurtalık (656 km)

3. Batman-Dörtöyol (511 km)
4. Şelmo-Batman (42 km)
5. Sapçak-Pirinçlik (42 km)
6. Adıyaman-Sarıllı (82 km)
7. Karakış-Sarıllı (81,5 km)
8. Tali Hatlar (3-30 km)
9. Çamurlu-Mardin (90 km)

6.2. Kentisel Altyapı Durumu

Mardin ili'nde 10 ilçe merkezi ve 1996 yılı itibarıyla 30 belediye teşkilatı vardır.

Otuz belediyeden 19'unun onaylı imar planı bulunmaktadır. Dikmen, Girmeli, Kılavuz, Sümer ve Senyurt belediyelerinin imar planı çalışmaları devam etmektedir. 6 belediyenin ise

imar planı yoktur. Bu belediyeler; Gelinkaya, Pınardere, Söğütlü, Yolbaşı, Yalım ve Sürgücü'dür.

Mardin ili'nde 24 belediyenin halihazır haritası alınmış olup, 6 tanesinin haritası yoktur. Haritası bulunmayan belediyeler Dikmen, Gelinkaya, Girmeli, Sürgücü, Yalım ve Yolbaşı'dır.

Mardin ili'nde 1985-1990 döneminde 7, 1990-1995 döneminde 11 adet olmak üzere toplam 18 belediyenin içmesuyu tesisi tamamlanmıştır. 1996 yılında Dargeçit, Acırlı ve Söğütlü içmesuyu projelerinin inşaatları tamamlanmıştır.

1996 yılı yatırım programında 10 adet içmesuyu projesi yer almıştır. Mardin İl İçmesuyu Projesi; kaptaj, isale, depolar ve şebeke ünitelerini kapsamaktadır. Müstakbel içmesuyu gereksiniminin karşılanacağı Beyaz Su menbaından proje debisi olan 600 lt/sn'lik su DSI Genel Müdürlüğü'nce henüz tahsis edilmemiştir. Bu nedenle ilin acil içmesuyu gereksiniminin karşılanması amacıyla derin kuyulardan elde edilen 100 lt/sn'lik içmesuyunun dağıtımına yönelik isale hattı, depo ve şebeke ünitelerinde çalışmalar devam etmektedir.

Nusaybin İçmesuyu Projesi; kaptaj, isale hattı, depo ve şebeke ünitelerini kapsar. Müstakbel içmesuyu ihti-

yacının karşılanacağı Beyaz Su menbaından debisi 350 lt/sn'lik su DSI Genel Müdürlüğü'nce henüz tahsis edilmemiştir. Bu nedenle tesis inşaatının ihalesi yapılamamaktadır.

Ömerli İçmesuyu Projesi kaptaj, isale hattı ve şebeke ünitelerinden oluşmaktadır.

Şenyurt İçmesuyu Projesi'nde kaynak araştırması ve etüt proje işleri devam etmektedir.

Söğütlü İçmesuyu Projesi; kaptaj, terfi hattı, depolar ve şebeke ünitelerini kapsar. Tesisin kabul işlemleri yapılmıştır. Proje ile 15 lt/sn su temin edilmiştir.

Dargeçit İçmesuyu Projesi; kaptaj, isale hattı, depolar ve şebeke ünitelerini kapsar. Proje ünitelerinin tamamı bitirilmiştir.

Midyat İçmesuyu Projesi; depo ve şebeke ünitelerini kapsar.

Kızıltepe İçmesuyu Projesi; kaptaj, isale hattı, depolar ve şebeke ünitelerini kapsar. Beyaz Su menbaından 450 lt/sn'lik su DSI Genel Müdürlüğü'nce henüz temin edilmediğinden, proje inşaat ihalesi yapılamamıştır.

Acırlı İçmesuyu Projesi; kaptaj, isale hattı, depolar ve şebeke üniteleri tamamlanmıştır.

Mardin İli'nde Kızıltepe İlçesi'nin kanalizasyon işleri 1980 yılında tamamlanmıştır. 1997 yılı yatırım programında Mardin (Merkez) Kanalizasyon Şebeke ve Arıtma İnşaatı yer almaktadır.

Kızıltepe Belediyesi'nin Kanalizasyon Şebeke Tesisi tamamlanmış durumdadır. Mardin ve Dargeçit Kanalizasyon Şebeke Tesisi yıllık yatırım programında yer almaktadır. Derik, Midyat, Nusaybin belediyeleri kanalizasyon şebekesi ve arıtma tesisi projeleri ihalesi 1996 yılı içerisinde yapılmış olup, projelerin yapımı 1997 yılında devam etmektedir.

6.3. Kırsal Altyapı Durumu

Mardin İli'nde 1990 yılı genel nüfus sayımına göre 522 köy bulunmakta, 308 695 kişi kırsal kesimde yaşamaktadır.

1985 yılında % 32.1 olan telefon bağlantılı köy oranı 1994 yılında % 100'e ulaşmıştır.

1995 yılında % 100 düzeyine ulaşmış olan elektrikli köy oranı 1985 yılında % 68.1 idi.

1995 yıl sonu verilerine göre Mardin İli'nde 831 kırsal ünitenin 544'ünde (% 65.4) yeterli içmesuyu vardır. 80 kırsal ünitenin (% 9.6) içmesuyu yetersizdir. 207 kırsal ünitenin (% 25) ise içmesuyu tesisi yoktur. GAP Böl-

gesi'nde içmesuyu olan ünite oranı % 52.8, yetersiz içmesuyu olan ünite oranı % 14.5, içmesuyu olmayan ünite oranı ise % 32.5'tir. Türkiye genelinde ise bu oranlar sırasıyla % 65.7, % 14.7 ve % 19.5'tir.

İlde toplam 3 922 km köy yolu vardır. Bu yolların 294 km'si (% 7.5) asfalt, 1956 km'si (% 49.8) stabilize, 1 329 km'si (% 33.8) tesviye ve 343 km'si (% 8.7) ise ham yoldur. GAP Bölgesi'nde bu oranlar sırasıyla % 6.7, % 52.2, % 28 ve % 13'tür. Türkiye genelinde ise % 11.3, % 48.9, % 23.1 ve % 16.7'dir..

6.4. Organize Sanayi Bölgeleri (OSB) ve Küçük Sanayi Siteleri (KSS)

Mardin OSB alanı inşaat faaliyetleri 1976 yılında başlamış ve 1992 yılında tamamlanarak hizmete sunulmuştur. 300 hâlik bir alanda kurulu olan Mardin OSB'sinde 145 adet sanayi parseli bulunmaktadır. Üretime geçen 44 sanayi parselinde 31 tesis inşa edilmiştir. İnşaat halinde 19 parsel olup, bu parsellerde 15 tesis kurulacaktır. 43 sanayi parseli proje safhasında olup, 42 adet tesis kurulması planlanmaktadır.

Mardin (Merkez) KSS 1984 yılında tamamlanmış ve üretime geçmiştir. Toplam işyeri kapasitesi 190'dır.

Toplam 654 işyeri kapasiteli Kızıltepe, Nusaybin, Mardin (Merkez İl) ve Midyat KSS'leri de 1997 yılı Yatırım Programı'nda yer almaktadır.

Mardin Serbest Bölgesi

Mardin Serbest Bölgesi, Mardin Organize Sanayi Bölgesi içinde 516 000 m² lik bir açık alanda kurulmuştur. Serbest-Bölge'nin kurulması, Bakanlar Kurulu'nun 27.09.1994 gün ve 94/6028 sayılı kararı ile kabul edilmiş olup, 02.10.1994 gün ve 22069 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanmıştır.

GAP Bölgesi'nde tek olan Mardin Serbest Bölgesi, ülkemizin ticari fa-

aliyete geçen dokuzuncu serbest bölgesidir. Serbest Bölge'nin kurulması ve işletilmesi amacıyla, çoğunluk hisseleri Mardin İl Özel İdaresi, Mardin Belediyesi, Mardin Organize Sanayi Bölgesi Müteşebbis Heyeti ve yöre girişimcilerine ait olmak üzere 21 ortaklı MASBAŞ adlı bir şirket kurulmuştur.

Mardin Serbest Bölgesi'nin altyapı işleri hemen hemen tamamlanmış durumdadır. Bir trafo merkezinden müstakil bir elektrik hattının döşenmesi, telefon hattı talebinin karşılanması için ek santralin yapılması ve serbest bölgenin 2 km uzağında geçen demiryoluna bağlantı yapıl-

ması işleri kalmıştır. MASBAŞ, serbest bölgedeki açık alanların, hazır işyerlerinin satılması ve/veya kiraya verilmesi, malların yüklenmesi ve boşaltılması vb. hizmetleri de sağlamakla yükümlüdür.

Mardin Serbest Bölgesi'nde faaliyet ruhsatı olan 14 firma vardır.

Alım-Satım

14 Firma

Irak Sermayeli	2
Suriye asıllı Bulgaristan Sermayeli	1
Mardin	4
İstanbul	2
Mersin	2
Gaziantep	1
Şanlıurfa	1
Diyarbakır	1

6.5. Toplu Konut Alanı

Mardin Toplu Konut Alanı 80 hektarlık bir arazide kurulmakta olup, toplam 3200 konutu kapsamaktadır. Arazinin mülkiyeti Hazine + Şahıs üzerinde olup, devir işlemleri yapılmaktadır. Ancak mücavir alan sınırı ile ilgili sorun nedeniyle inşaatına başlanılamamıştır. Toplu Konut İdaresi Başkanlığı 1984-1991 yılları arasında 11 projeye yani 563 konuta kredi temin etmiş ve 563 konut tamamlanmıştır.

7. SAĞLIK HİZMETLERİ

Mardin İli'nde, 1996 yılı itibarıyla, 5 hastane ve 475 hasta yatağı bulunmaktadır. 10 000 kişiye düşen yatak sayısı 7.5'dir. GAP Bölgesi'nde bu oran 12.5, Türkiye genelinde ise 22.0'dır.

1994 sonu itibarıyla Mardin İli'nde 28 uzman hekim, 151 pratisyen hekim, 18 diş hekimi, 79 eczacı, 174 sağlık memuru, 216 hemşire ve 173 ebe görev yapmaktadır. Bir uzman hekime 21 914, bir pratisyen hekime 4 069, bir diş hekimine 34 089, bir hemşireye 2 840 ve bir ebeye 3 546 kişi düşmektedir. Aynı dönem itibarıyla bu sayılar GAP genelinde sırasıyla 8 332, 3 079, 18 479, 2 262, 3 190'dır.

1995 sonu itibarıyla Mardin İli'nde Sağlık Bakanlığı'na ait kurumlarda 29 uzman hekim, 160 pratisyen hekim, 8 diş hekimi, 1 eczacı, 255 hemşire, 138 sağlık memuru, 190 ebe olmak üzere toplam 781 sağlık personeli görev yapmaktadır.

İlde 54 sağlık ocakı, 154 sağlık evi, 2 verem savaş dispanseri, 2 ana çocuk sağlığı ve aile planlaması merkezi, 1 halk sağlığı laboratuvarı ve 1 sağlık meslek lisesi mevcuttur.

8. EĞİTİM ALTYAPISI VE EĞİTİM DÜZEYİ

Mardin İli'nde, 1996 öğretim yılında 667 ilkokul, 73 ortaokul, 13 genel lise, 18 mesleki ve teknik lise, 3 adet yatılı ilköğretim bölge okulu (YİBO) ve 53 ilköğretim okulu mevcuttur.

Okul başına düşen öğrenci sayısı ilkokulda 121, ortaokulda 218, genel lisede 490, mesleki ve teknik lisede 186, YİBO'da 926 ve ilköğretim okulunda 584'tür.

Öğretmen başına düşen öğrenci sayısı ilkokulda 40, ortaokulda 58, genel lisede 26, mesleki ve teknik lisede 12, YİBO'da 32 ve ilköğretim okulunda 39'dur.

9. SOSYO-EKONOMİK GELİŞMİŞLİK SIRALAMASI

Devlet Planlama Teşkilatı Bölgesel Gelişme ve Yapısal Uyum Genel Müdürlüğü'nce yapılan çalışmada (1996), 858 ilçe içinde Mardin'in gelişmişlik sıralaması şöyledir:

Merkez	179
Kızıltepe	576
Nusaybin	628
Midyat	670
Yeşilli	710
Ömerli	782
Mazıdağı	788
Derik	807
Dargeçit	826
Savur	834

10. GÜNEYDOĞU ANADOLU PROJESİ VE MARDİN

10.1. Mardin-Ceylanpınar Ovaları Sulaması

GAP Aşağı Fırat II. Merhale Projesi'ni oluşturan Mardin-Ceylanpınar Ovaları Sulama Projesi'nde projeye ilişkin revize planlama çalışmaları tamamlanmış olup, katı proje çalışmalarına geçilmiştir. Buna göre, Şanlıurfa Tüneli çıkışındaki iletim kanalı sonundaki Mardin regülatöründen alınacak 200 m³/s su ile Yukarı Harran Ovası'nda 1. cazibe sulamasında yaklaşık 15 000 ha, 2. cazibe sulamasında 56 000 ha ve Mardin depolaması mansabında 39 000 ha olmak üzere toplam 110 000 ha cazibe ile sulanacaktır. Söz konusu ana kanalın 155. kilometresinde 2 kademeli Viranşehir Pompaj Sulaması ile 38 000 ha ve 216. kilometresinde 3 kademeli Mardin Depolaması Pompaj Sulaması ile 80 000 ha olmak üzere toplam 228 000 ha, pompajlı ve mevcut YAS sulamaları dışında kalan ve baraj suyu ile kombipelli sulanması düşünülen yaklaşık 98 000 ha YAS alanı proje kapsamında sulanacaktır. Böylelikle Mardin-Ceylanpınar ovalarında toplam 326 000 ha alanın sulanması öngörülmüştür. Katı proje çalışmaları devam etmekte olup, yaklaşık 40 000 ha alanın detay proje çalışmaları tamamlanmıştır.

10.2. İlisu Projesi

İlisu Projesi "Dicle Havzası İstikşaf Raporu"nda yer alan projeler demeti içinde iç karlılık oranı yönünden en kazançlı ve stratejik yönden en önemli olanıdır.

Dicle Nehri Türkiye'de en büyük hidrolik potansiyele sahip ikinci nehir dir. Dicle Nehri sularından yararlanmak amacı ile DSİ tarafından 1971 yılında yayınlanan "Dicle Havzası İstikşaf Raporu"nun ortaya koyduğuna göre rusubati en yüksek olan Dicle Nehri'nin dizginlenebilmesi ancak İlisu Barajı ile mümkün olacaktır. Cizre Barajı'ndan yapılacak sulamalar için gerekli su İlisu Barajı'nda depolanacaktır.

Suriye sınırından yaklaşık 60 km membada bulunan ve gövde hacmi bakımından Atatürk Barajı'ndan sonra ikinci büyük baraj durumunda olan bu baraj 1 200 MW kurulu güç ile yılda 3 833 milyon kilovatsaat enerji üretecektir.

11. 1997 YILI YATIRIMLARI

1997 Yılı Yatırım Programı çerçevesinde Mardin İli'ne yaklaşık 3 trilyon TL ödenek ayrılmıştır. Bu tahsis GAP'a 1997 yılı için ayrılan 77.5 trilyon TL tutarındaki toplam ödeneğin % 4'üne tekabül etmektedir.

1997 Yılı Yatırımlarının Mardin İlin'deki Sektörel Dağılımı (Milyar TL)

Sektörler	Mardin	GAP	GAP İçindeki Oranı (%)
- Tarım	91.0	16 091.0	0.6
- Madencilik	30.0	4 175.5	0.7
- İmalat	0.4	342.2	0.1
- Enerji	639.4	31 379.1	2.0
- Ulaştırma-Haberleşme	561.4	7 911.0	7.1
- Turizm	6.8	60.0	11.3
- Konut	35.3	196.0	18.0
- Eğitim	806.8	5 558.0	14.5
- Sağlık	211.1	2 511.7	8.4
- D.K. Hizmetleri	688.7	9 311.4	7.4
TOPLAM (*)	3 070.9	77 535.9	4.0

(*) İl ve GAP toplamları; 1996 yılı Yatırım Programı'nda yer alan münferit proje tahsislerine, Yatırım Programı'nda "mühtelif" adı altında yer alan projelerin il bazında ayrıştırmış tahsisleri, ilgili kuruluşlardan alınan bilgiler doğrultusunda, ilave edilerek bulunmuştur.

(**) Mahalli idare yatırımları dahil değildir.

(***) Tarım sektöründe yer alan ve Şanlıurfa ile Mardin illeri'ni kapsayan Aşağı Fırat İl; Merhale Projesi Şanlıurfa İl'i yatırımları içinde gösterilmiştir.

Mardin İli'ne 1997 yılında yapılan toplam yatırım tahsislerinde, sektörel bazda farklılıklar göze çarpmakla beraber, bir önceki yıla göre yaklaşık yüzde 20 düzeyinde reel artış gerçekleşmiştir.

Mardin İli'ne 1994 yılında 1 adet yatırım teşvik belgesi verilmiştir. Bu teşvik belgesinde öngörülen yatırım tutarı 76.4 milyar TL, istihdam ise 100 kişidir.

1995 yılında ise il genelinde 7 adet yatırım teşvik belgesi verilmiştir. Ön-

**1996 ve 1997 Yılları Yatırım Tahsislerinin
Sektörel Dağılımı ve Artış Oranları**

Önemli Sektörler	1997 Yılı Sabit Fiyatlarıyla, Milyar TL		
	1996 (1)	Artış Oranı (2/1)	1997 (2)
- Tarım	49.6	83.6	91.1
- Enerji	493.7	29.5	639.4
- Ulaştırma-Haberleşme	958.2	(41.4)	561.4
- Eğitim	588.2	37.2	806.8
- Sağlık	71.1	196.9	211.1
- D.K. Hizmetleri	376.6	82.8	688.7
- Diğer Sektörler	15.3	—	72.4
TOPLAM	2 552.7	20.3	3 070.9

görülen yatırım tutarı 4.837 milyar TL, istihdam 352 kişidir.

1996 yılında 8.675 milyar TL yatırım tutarı öngörülen 24 adet yatırım teşvik belgesi verilmiştir. Yaratılacak olan istihdam 1.140 kişidir.

1997 yılı Nisan ayı itibarıyla ise öngörülen teşviklerin belge sayısı 14 adet yatırım tutarı 8.627 Milyar TL istihdam ise 600 kişidir.

12. GAP İDARESİ FAALİYETLERİ

12.1. GAP İdaresi'nce yapılan çalışmalar sonucunda 2005 yılı itibarıyla üretim ve istihdam etüdüleri aşağıda verilmiştir.

GAP İdaresi'nce yürütülen çalışmalarda GAP'ın tamamlanması ve projenin devreye girmesiyle Mardin ili'nde 365.464 ha'lık bir alanda ya-

Adıyaman 2005 Yılı Nüfus ve İstihdam Değerleri

	N Ü F U S			İ S T İ H D A M		
	Kır	Kent	Toplam	Kır	Kent	Toplam
Dargeçit	16 510	11 725	28 235	9 196	2 949	12 145
Derik	89 700	28 186	117 886	49 954	7 832	57 786
Kızıltepe	142 128	183 546	325 674	79 151	51 392	130 543
Mardin	39 053	78 252	117 305	27 654	23 473	51 127
Mazıdağı	29 245	18 899	48 144	16 287	4 771	21 058
Midyat	21 794	46 124	67 918	15 716	11 599	27 315
Nusaybin	78 994	132 943	211 937	43 992	37 224	81 216
Ömerli	15 857	10 946	26 803	8 831	2 846	11 677
Savur	30 006	13 208	43 214	16 710	3 624	20 334
Yeşilli	19 055	22 993	42 048	10 614	6 897	17 511
TOPLAM	482 342	546 822	1 029 164	278 105	152 607	430 712

Kaynak : GAP Bölgesel Ulaşım ve Altyapı Geliştirme Çalışması

pılan ekim sonucu 2 911 915 ton bütüncül tahıl üretimi gerçekleştirileceği tahmin edilmektedir. Bu üretim 1995 yılı fiyatlarıyla 20.1 trilyon TL'lik bir katma değer ve 174 231 kişilik bir istihdam yaratacaktır.

Mardin İli'nde toplam 409 882 baş hayvandan 1995 yılı fiyatlarıyla 6.3 trilyon TL'lik bir katma değer yaratılacaktır.

Toplam 200 477 ha'lık alanda ormancılık faaliyetleri yürütülerek 224 milyar TL'lik bir katma değer elde edilecektir.

Sanayi sektöründe tarıma dayalı sanayide İli toplamında 7.3 trilyon TL'lik bir katma değer yaratılacaktır. Bu sanayi türleri un, bulgur, ekmek, çırçır, pamuk ipliği, pamuklu dokuma, kesimhane-et işleme, kanatlı kesimhane, süt ve mamüleri sanayileridir. Bu sanayilerde toplam 9 859 kişi istihdam edilecektir.

Mardin İli'nde GAP İdaresi'nce yapılan projeler şunlardır:

- * Kanalizasyon ve arıtma projesi yapılan ilçeler; Midyat, Derik, Nusaybin.

- * İmar planı yapılan ilçeler; Nusaybin, Mazıdağı, Yeşilli.
- * Tele-iletişim projesi yapılan ilçeler: Merkez, Midyat, Kızıltepe, Derik, Nusaybin, Mazıdağı, Yeşilli.
- * Orta gerilim elektrik projesi yapılan ilçeler; Merkez, Midyat, Kızıltepe, Nusaybin, Derik, Mazıdağı, Yeşilli.

Mardin GAP-Girişimci Destekleme ve Yönlendirme Merkezi (GAP-GİDEM)

Projenin amacı; Mardin İli'ne yatırım yapmak isteyen Bölge içi ve dışı girişimcilere yatırım konularında danışmanlık hizmetlerini vermektir. GAP-GİDEM Bürosu özellikle GAP'ın Mardin İli'ne getireceği nimetlerden yararlanmak ve bunları değerlendirmek isteyen yatırımcılara hizmet verecektir. Hangi konuda ne-reye, ne zaman, nasıl yatırım yapılmasını öğrenmek isteyen, ilk işini kurmak isteyen, yerli ve yabancı yatırımcılarla ortaklık kurmak isteyen herkese danışmanlık hizmeti sunacaktır.

Mardin GAP-GİDEM, dört kurumun ortak çabasıyla kurulmaktadır. Bunlar GAP İdaresi, Türkiye Ticaret, Sanayi, Deniz Ticaret Odaları ve Ticaret Borsaları Birliği (TOBB), Türkiye

Kalkınma Bankası (TKB) ve Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP)'dir.

GAP İdaresi, projenin yönetiminden, denetiminden, koordinasyonunun temininden ve mali desteğin sağlanmasından sorumludur. TOBB, büro yerinin temini, tefrişi ve Ticaret ve Sanayi Odası ile ilişki ve koordinasyondan sorumludur. TKB, girişimcilere yönelik danışmanlık hizmetlerinin ve teknik desteğin sağlanmasından sorumludur. UNDP, bürolara teknik destek vermek ve uluslararası çevreye Mardinli yatırımcıyı ulaştırmak için gerekli düzenlemeyi sağlamakla sorumludur. Kurumlar arasındaki ilişki 11.12.1996 tarihinde imzalanan bir İşbirliği Protokolü ile sağlamıştır. İşbirliği Protokolü kapsamında GAP-GİDEM Yönetim Kurulu ve Danışma Kurulu oluşturulmuştur. GAP-GİDEM Yönetim Kurulu; Projenin izlenmesi, değerlendirilmesi, yönlendirilmesi ve İşbirliği Protokolü'nün yürütülmesinden sorumlu üst organdır. Başkanı, GAP İdaresi Başkanı olup; TOBB Başkanı ve TKB Genel Müdürü'nden oluşmaktadır. GAP-GİDEM Danışma Kurulu; Bölge Ticaret, Sanayi ve Ticaret Borsaları Yönetim Kurulu Başkanları ve Üyelerinden oluşmaktadır. Görevi, GAP-GİDEM Büroları'nın daha iyi çalışması için öneriler

getirmek, Odalar ve GİDEM bürosu arasındaki koordinasyonu sağlamaktır.

İşbirliği Protokolü çerçevesinde 21 Şubat 1997 tarihinde Mardin'de, Mardin Valiliği'nin koordinasyonunda Mardin Ticaret ve Sanayi Odası, Organize Sanayi Bölgesi, Mardin Serbest Bölgesi ve ileri gelen işadamlarının katıldığı bir toplantı düzenlenmiştir. Toplantının amacı, Mardin'de kurulacak olan GAP-GİDEM Büroları'nın hedeflerini çalışma programını, Odalar, Organize Sanayi Bölgesi ve Serbest Bölgesi ile koordinasyon ve işleyiş esaslarını

belirlemek olmuştur. Toplantı sonucunda alınan kararlar gereği 20.3.1997 tarihinde GAP İdaresi ile Mardin Valiliği, Mardin Serbest Bölge Müdürlüğü, Mardin Organize Sanayi Bölgesi Müdürlüğü ve Mardin Ticaret ve Sanayi Odası arasında ek işbirliği protokolü imzalanmıştır.

1997 Ağustos ayı sonunda açılarak hizmete giren Mardin GAP-GİDEM Bürosu'nun adresi:

Eski Emniyet Müdürlüğü Meydanbaşı-MARDİN
Telefonları İse; (90-482) 212 44 22 ve 212 79 14 dür.

12.2. GAP İdaresi 1996 Yılı Çalışma Programında Bulunan Projeler:

Harita ve imar işleri:

- Dikmen harita işi
- Simuli harita işi
- Yeşilli harita işi
- Ömerli imar planı

GAP İdaresi, acil altyapı sorunlarının çözümü amacıyla 1993 yılında Mardin belediyelerine aynı yardımda bulunmuştur. Bu belediyeler Mardin, Nusaybin, Kızıltepe, Ömerli, Dargeçit ve Akarsu'dur.

1992

Savur	Umumi WC-Kanalizasyon
Kızıltepe	İçmesuyu

1993

Nusaybin	Kanalizasyon
Akarsu	Kanalizasyon
Yeşilli	Kanalizasyon-İçmesuyu
Savur	Kanalizasyon
Merkez	İçmesuyu-Kanalizasyon
Dargeçit	Kanalizasyon
Söğütlü	Kanalizasyon
Ömerli	Kanalizasyon
Acırlı	İçmesuyu-Köprü
Kabala	Dere İşlahı
Midyat	İçmesuyu
Kızıltepe	Kanalizasyon

1996

Merkez	Kanalizasyon
Derik	Kanalizasyon
Nusaybin	Kanalizasyon
Kızıltepe	Kanalizasyon, İçmesuyu
Yeşilli	Kanalizasyon
Ömerli	Kanalizasyon, İçmesuyu
Dargeçit	Kanalizasyon

İşin Konusu

İşin Konusu

İşin Konusu

Kilavuz	Kanalizasyon, İçmesuyu
Şenköy	Kanalizasyon
Yolbaşı	Motopomp
Gelinkaya	Kanalizasyon
Akarsu	Kanalizasyon
Gökçe	Kanalizasyon, Depo, İçmesuyu
Yeşilalan	Kanalizasyon, İçmesuyu
Mazıdağı	Dere Islahı
Ortaköy	Kanalizasyon, Menfez
Kabala	Dere Islahı
Sümer	Kanalizasyon
Sögütlü	Kanalizasyon
Yalım	Kanalizasyon
Duruca	Kanalizasyon
Sürgücü	Kanalizasyon
Dikmen	Kanalizasyon
Savur	Yağmur Suyu
Midyat	İçme Suyu
Acırlı	Kanalizasyon, İçmesuyu
Pınardere	Dere Islahı
Çavuşlu	Menfez
Girmeli	Kanalizasyon
Şenyurt	Kanalizasyon

1997

Kızıltepe	Kanalizasyon, İçmesuyu
Pınardere	Kanalizasyon
Sögütlü	Kanalizasyon, Yol düzenleme
Acırlı	İçmesuyu
Ömerli	Yol düzenleme
Dargeçit	Kanalizasyon
Yeşilalan	Kanalizasyon-İçmesuyu
Merkez	Altyapı
Akarsu	Kanalizasyon-İçmesuyu
Ortaköy	Kanalizasyon
Savur	Yağmursuyu tahliyesi

İşin Konusu

Girmeli	Kanalizasyon
Şenyurt	Kanalizasyon
Kılavuz	Kanalizasyon-İçmesuyu
Yalım	Kanalizasyon-Köprü
Sürgücü	Kanalizasyon
Gökçe	Kanalizasyon
Şenköy	Kanalizasyon
Yolbaşı	İçmesuyu
Duruca	Kanalizasyon
Mazıdağı	Dere Islahı
Derik	Kanalizasyon
Çavuşlu	Menfez
Derik-Pirınçlı	Yol düzenleme

13. İLİN BELLİ BAŞLI SORUNLARI

1. Nusaybîn Sınır Kapısı'nın Transit Taşımacılığa Açılması

Nusaybîn Sınır Kapısı'nın transit taşımacılığa açılması, ilin ekonomisine canlılık sağlama açısından önem taşımaktadır. Bu nedenle gerekli girişimlerin hükümetçe yerine getirilmesi gerekmektedir.

2. Mardin Havaalanı

Mardin-Ceylanpınar ovalarının önemli bir merkezi olan Mardin'de, GAP'ın etap etap uygulanmasıyla yaratılacak yük ve yolcu kapasitesinin karşılanabilmesi amacıyla stol tipi bir havaalanının yapılması gerekli görülmektedir. GAP İdaresi'nce ya-

pılan etüdlerde havaalanı için gerekli plan kararları alınmış ve 1/25000 ölçekli Mardin-Kızıltepe Çevre Düzeni Planı'nda havaalanı yeri ayrılmıştır.

3. Mardin Serbest Bölgesi

Mardin Organize Sanayi Bölgesi içinde yer alan Mardin Serbest Bölgesi'nin 2 km uzağındaki demiryolu hattına bağlanması, mevcut demiryolu hattından yararlanabilmesi için Serbest Bölge ile demiryolu istasyonunu arasında gümrük koridorunun oluşturulması, Organize Sanayi Bölgesi'ne ve Serbest Bölge'ye 4 km'lik mesafedeki TEDAŞ müessesesine ait trafo merkezinden müstakil hattın döşenmesi, telefon hattı talebinin Türk Telekom Müdürlüğü'nün Kızıltepe İlçesi için 3 000 hatlık ek

santral talebinin karşılanması gerekmektedir.

4. Beyaz Su Projesinin Programa Alınması

Mardin Merkez İlçe ile birlikte bir çok yerleşim yerini suya kavuşturacak Beyaz Su Projesi'nin bir an önce devreye sokulup, inşaatına başlanması gerekmektedir.

5. Dicle Üniversitesi Madin Meslek Yüksek Okulu

Dicle Üniversitesi Mardin Meslek Yüksek Okulu'ndaki mevcut bölüm ve programların YÖK'çe Dünya Bankası Endüstriyel Eğitim Projesi kapsamına alınması, Mardin ilinde Mardin Üniversitesi kurulması için gerekli girişimlerin başlatılması gerekmektedir.

T.C.
BAŞBAKANLIK
GÜNEYDOĞU ANADOLU PROJESİ
BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI

BAŞKANLIK

Uğur Mumcu'nun Sokağı No : 59
Gaziosmanpaşa 06700 ANKARA

Tel : (312) 445 02 15

Fax : (312) 437 67 77

BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ

Urfa Tüneli Çıkış Ağı
P.K. 155, 63000 ŞANLIURFA

Tel : (414) 814 17 50

Fax : (414) 313 50 73

E-mail: gap-x@tr-net.net.tr • E-mail: gapu-x@tr-net.net.tr • İnternet: www.gap.gov.tr